

Seat No. : _____

JB-107
January-2016
B.Com., Sem.-VI
CC-306 : Economics
(Indian Business and Economic Environment)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) ધંધાકીય પર્યાવરણનો ખ્યાલ અને મહત્ત્વ સમજાવો. 6
- અથવા**
- આર્થિક પર્યાવરણનો ખ્યાલ સમજાવી, તેના ઘટકોની ચર્ચા કરો.
- (b) સામાજિક પર્યાવરણને અસર કરતાં પરિબલો ટૂંકમાં ચર્ચો. 4
- અથવા**
- સાંસ્કૃતિક પર્યાવરણનો ખ્યાલ ટૂંકમાં સમજાવો.
- (c) રાજકીય પર્યાવરણની વેપાર-ધંધા પરની અસર જણાવો. 4
- અથવા**
- મૂડીની હેરફેર નીતિના મુખ્ય ઉદ્દેશો વર્ણવો.
2. (a) ભારતમાં વિદેશી રોકાણનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરી, ભારત સરકારની નીતિની સમીક્ષા કરો. 6
- અથવા**
- ભારતમાં ટેકનોલોજીના ઉદ્દેશો, લક્ષણો અને અસરો ચર્ચો.
- (b) ગ્રીન ડોટસ અને બ્રાઉન ડોટસની નીતિ વિશે ટૂંકનોંધ લખો. 4
- અથવા**
- ભારતમાં રોકાણ નીતિનો અર્થ અને મહત્ત્વ ચર્ચો.
- (c) આયાત-અવેજીકરણના ખ્યાલ વિશે ટૂંકનોંધ લખો. 4
- અથવા**
- ભારતમાં SEZ ના લક્ષણો દર્શાવો.

3. (a) ભારતમાં આર્થિક સુધારા પછીના સમયમાં WTO (વિશ્વ વેપાર સંગઠન)ની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરો. 6

અથવા

IMF (આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં ભંડોળ) ના ઉદ્દેશો અને કાર્યો સમજાવો. આ ઉદ્દેશો સિદ્ધ કરવામાં કેટલે અંશે સફળતા મળી છે ?

- (b) વિશ્વ બેંકના કાર્યો વિશે ટૂંકનોંધ લખો. 4

અથવા

આયોજનકાળ દરમિયાન નિકાસ નીતિના મુખ્ય ઉદ્દેશો ચર્ચો.

- (c) વિશિષ્ટ ઉપાડ હક્કો વિશે ટૂંકનોંધ લખો. 4

અથવા

1991 ની નવી ઔદ્યોગિક નીતિની અસરો વર્ણવો.

4. (a) પર્યાવરણ નીતિનો અર્થ અને ઉદ્દેશો દર્શાવી, ભારતની પર્યાવરણ નીતિની સમીક્ષા કરો. 6

અથવા

છેલ્લા પાંચ વર્ષના સમયગાળામાં કૃષિ ક્ષેત્રની પ્રગતિ અને કામગીરીનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.

- (b) ભારતમાં MRTP (એમ આર ટી પી) એક્ટ અને કોમ્પીટીશન એક્ટ (Competition Act) ની તુલના કરો. 4

અથવા

માનવ સંસાધન નીતિ વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

- (c) ભારતમાં પ્રસ્થાન નીતિના લક્ષણોની સમીક્ષા કરો. 4

અથવા

ભારતમાં આર્થિક નબળા વર્ગના શ્રમિકો સંબંધી કાયદાની ચર્ચા કરો.

- (1) મૂડીની હસ્તાંતરણ નીતિનો પાયાનો ઉદ્દેશ
(a) રાજકોષીય સ્થિરતા (b) નાણાકીય સ્થિરતા
(c) આર્થિક સ્થિરતા (d) ઉપરના ત્રણેય
- (2) ભારત સરકારની ટેકનોલોજી નીતિ પ્રથમ કયા વર્ષમાં જાહેર થઈ ?
(a) 1975 (b) 1983
(c) 1991 (d) 1995
- (3) શાકાહારી ખાદ્ય પદાર્થો કયા પ્રતીક દ્વારા ઓળખાય છે ?
(a) લીલા (ગ્રીન) ટપકાં (ડોટ્સ) (b) ભૂરા (બ્લૂ) ટપકાં (ડોટ્સ)
(c) ગુલાબી (પીન્ક) ટપકાં (ડોટ્સ) (d) લાલ (રેડ) ટપકાં (ડોટ્સ)
- (4) છેલ્લે ભારતીય રૂપિયાનું અવમૂલ્યન ક્યારે થયું ? ?
(a) 1990 (b) 1991
(c) 1995 (d) 2001
- (5) સેઝ (SEZ) દર્શાવે છે.
(a) વિશિષ્ટ આર્થિક વિસ્તારો (b) વિશિષ્ટ નિકાસ વિસ્તારો
(c) વિશિષ્ટ આયાત વિસ્તારો (d) વિશિષ્ટ સમયગાળો
- (6) આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં ભંડોળ (IMF) કયા પ્રકારની લોન આપે છે ?
(a) લાંબાગાળાની (b) ટૂંકાગાળાની
(c) મધ્યમગાળાની (d) ઉપરના ત્રણેય
- (7) કયા સમયગાળામાં કૃષિ વિષયક વૃદ્ધિનો દર મહત્તમ જોવા મળ્યો ?
(a) 1951-1961 (b) 1981-1991
(c) 2007-2012 (d) ઉપરના ત્રણેય
- (8) એમ આર ટી પી (MRTP) Actના સ્થાને
(a) વેપારી કાયદો (b) રાજકોષીય કાયદો
(c) કોમ્પીટીશન કાયદો (d) ઉપરના ત્રણેય

- (9) ભારત સરકારે રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ ક્યારે જાહેર કરી ?
- (a) 1968 (b) 1972
(c) 1970 (d) 1974
- (10) કયા વર્ષમાં નવી રાષ્ટ્રીય પર્યાવરણ નીતિ જાહેર થઈ ?
- (a) 2006 (b) 2007
(c) 2008 (d) 2009
- (11) IMF (આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં ભંડોળ) અને World Bank (વિશ્વ બેંક) ની નીચેની પરિષદમાં શોધ થઈ
- (a) બ્રિટન વુડઝ (b) લંડન પરિષદ
(c) વોશિંગ્ટન પરિષદ (d) ઉપરના ત્રણેય
- (12) વિશ્વવેપાર સંગઠન (WTO) ની રચના આ વર્ષમાં થઈ.
- (a) 1993 (b) 1994
(c) 1995 (d) 1996
- (13) ભારતમાં કૃષિ ક્ષેત્રનો GDP માં કેટલો ફાળો હતો ? (2012-13)
- (a) 1.5% (b) 2.5%
(c) 3.5% (d) 0.5%
- (14) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીની નીતિ આ વર્ષમાં પસાર થઈ.
- (a) 2003 (b) 2004
(c) 2005 (d) 2006
-

Seat No. : _____

JB-107
January-2016
B.Com., Sem.-VI
CC-306 : Economics
(Indian Business and Economic Environment)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Explain the concept and importance of business environment. **6**

OR

Explain the concept of economic environment and discuss its elements.

- (b) Briefly discuss the factors affecting the social environment. **4**

OR

Briefly explain the concept of cultural environment.

- (c) State the impact of political environment on trade and business. **4**

OR

Describe the main objectives of capital transfer policy.

2. (a) Discuss the importance of foreign investment and evaluate the policy of Indian Government. **6**

OR

Discuss the objectives, characteristics and effects of technology in India.

- (b) Write a short note on the policy of Green Dots and Brown Dots. **4**

OR

Discuss the meaning and importance of the investment policy of India.

- (c) Write a short note on the concept of Import substitution. **4**

OR

Indicate the characteristics of SEZ in India.

3. (a) Critically evaluate the functions of WTO after economic reforms in India. **6**

OR

Explain the objectives and functions of IMF. How far it has succeeded in achieving its objective ?

- (b) Write a short note on the functions of the World Bank. **4**

OR

Discuss the main objectives of export policy during the era of Planning Commission.

- (c) Write a short note on SDR (Special Drawing Rights). **4**

OR

Describe the impacts of new Industrial Policy of 1991.

4. (a) Explain the meaning and objectives of Environment policy and evaluate the Environment policy of India. **6**

OR

critically evaluate the progress and functions of agricultural sector during the last five years plan.

- (b) Point out the difference between MRTP Act and Competition Act in India. **4**

OR

Write a short note on HRM (Human Resource Management).

- (c) Evaluate the characteristics of Exit policy in India. **4**

OR

Discuss the laws related to the economically weaker section of labourers in India.

5. Multiple Choice Questions :

14

- (1) The basic objective of capital transfer policy
 - (a) Fiscal stability
 - (b) Financial stability
 - (c) Economic stability
 - (d) All the three above
- (2) In which year the first technology policy of India was announced ?
 - (a) 1975
 - (b) 1983
 - (c) 1991
 - (d) 1995
- (3) By which symbol the vegetarian food is identified ?
 - (a) Green Dots
 - (b) Blue Dots
 - (c) Pink Dots
 - (d) Red Dots
- (4) When was the Indian rupee devaluated last time ?
 - (a) 1990
 - (b) 1991
 - (c) 1995
 - (d) 2001
- (5) SEZ stands for
 - (a) Special Economic Zones
 - (b) Special Export Zones
 - (c) Special Import Zones
 - (d) Special Era Zones
- (6) Which type of the loan is provided by the IMF ?
 - (a) Long term
 - (b) Short term
 - (c) Medium term
 - (d) All the three above
- (7) During which of the following periods the agricultural growth rate was highest ?
 - (a) 1951-1961
 - (b) 1981-1991
 - (c) 2007-2012
 - (d) All the three above
- (8) The MRTP Act has been replaced by
 - (a) Trade Act
 - (b) Fiscal Act
 - (c) Competition Act
 - (d) All the three above

- (9) When was the National Education Policy introduced in India ?
- (a) 1968 (b) 1972
(c) 1970 (d) 1974
- (10) In which year the National Environment Policy was announced ?
- (a) 2006 (b) 2007
(c) 2008 (d) 2009
- (11) IMF and World Bank was founded in the following conference :
- (a) Britton Woods (b) London Conference
(c) Washington Conference (d) All the above
- (12) The WTO was formed in the year
- (a) 1993 (b) 1994
(c) 1995 (d) 1996
- (13) What was the Share of Agriculture in GDP of India ? (2012-13)
- (a) 1.5% (b) 2.5%
(c) 3.5% (d) 0.5%
- (14) The Science and Technology policy was passed in the year
- (a) 2003 (b) 2004
(c) 2005 (d) 2006
-